

Socjologia i metodologia badań społecznych - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Socjologia i metodologia badań społecznych
Kod przedmiotu	04.4-WZS-TiRP-SMBS
Wydział	Wydział Nauk Biologicznych
Kierunek	Turystyka i rekreacja
Profil	praktyczny
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Agnieszka Gandecka

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	18	1,2	Egzamin
Ćwiczenia	20	1,33	12	0,8	Zaliczenie na ocenę
Warsztaty	10	0,67	6	0,4	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest uzyskanie wiedzy, która umożliwi prawidłowe posługiwanie się podstawowymi pojęciami z zakresu socjologii i będzie podstawą orientacji w zakresie głównych kierunków w historii myśli socjologicznej i współczesnej socjologii. Celem kształcenia w zakresie ćwiczeń jest zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami, metodami i kierunkami rozwoju socjologii kształtowanie „wyobraźni” socjologicznej i umiejętności podstawowej analizy współcześnie zachodzących w przestrzeni społecznej zdarzeń, kształtowanie postaw odpowiedzialności za stan społeczeństwa oraz uświadomienie konieczności zachowania zasad etyki w badaniach społecznych. Celem warsztatu jest przygotowanie projektu badawczego.

Wymagania wstępne

Podstawowa znajomość wiedzy o społeczeństwie na poziomie szkoły średniej

Zakres tematyczny

WYKŁAD

1. Socjologia i inne nauki społeczne: etapy rozwoju socjologii, socjologia wśród nauk społecznych, funkcje socjologii.
2. Socjologiczne ujęcie osobowości (składniki osobowości społecznej).
3. Interakcje społeczne. Rodzaje interakcji społecznych. Stosunki społeczne.
4. Socjalizacja (rodzaje socjalizacji, podstawowe mechanizmy socjalizacji, efekty socjalizacji).
5. Kształtowanie się więzi społecznych: podstawowe komponenty więzi społecznej, instytucje społeczne i system kontroli społecznej.
6. Zbiorowości i grupy społeczne: zbiorowość społeczna i jej rodzaje, grupa społeczna jako przedmiot zainteresowania socjologii, komponenty grupy społecznej, rodzaje grup społecznych.
7. Kultura i jej wpływ na życie społeczne: definicje i składniki kultury, podmiot kultury, kultura a cywilizacja – kultura masowa.
8. Społeczeństwo w ujęciu strukturalnym. Mikrostruktury i makrostruktury społeczne.
9. Struktura społeczna. Społeczeństwa otwarte/zamknięte. Koncepcja klas społecznych K. Marksa. Podziały społeczne wg M. Webera. Funkcjonalna teoria stratyfikacji K. Davisa i W. Moore’a. Ruchliwość społeczna: pozioma, pionowa, międzypokoleniowa, wewnątrzpokoleniowa, strukturalna.
10. Mechanizmy zmiany społecznej. Dyfuzja kulturowa, zmiany w sferze wartości, zmiany w sferze gospodarczej. Etapy formowania się społeczeństw.
11. Typy społeczeństw w ujęciu historycznym. Rozwój cywilizacji.
12. Paradygmaty w socjologii. Teoria strukturalno-funkcjonalna, konfliktowa, interakcyjna.

ĆWICZENIA

1. Metody i techniki badań socjologicznych: specyfika i cele empirycznych badań socjologicznych. Procedura projektowania badań socjologicznych. Pojęcie metody i zasady jej wyboru do badań. Metody badawcze i ich charakterystyka.
2. Konstrukcja projektu badawczego. Hipoteza naukowa.
3. Kryteria podziału technik zdobywania materiałów badawczych Techniki badawcze (obserwacja, wywiad, ankieta, badanie dokumentów) i właściwe im narzędzia badawcze.
4. Projekt badawczy z zastosowaniem wizualnych technik obserwacji: cel i zakres badania, próba i harmonogram badań, przeprowadzenie badań
- 5.Opracowanie wyników badań, opracowanie raportu z badań i jego prezentacja.

WARSZTAT

Grupowa praca nad warsztatem badawczym w socjologii i jego praktyczne zastosowanie w diagnozowaniu wybranego aspektu życia społecznego

Metody kształcenia

wykład problemowy, prezentacje multimedialne, warsztat badawczy, student czyta i analizuje samodzielnie wskazaną literaturę przedmiotu oraz przygotowuje w grupie projekt badań sondażowych we wskazanym zakresie.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna podstawowe klasyczne i nowe koncepcje socjologiczne oraz związaną z nimi terminologię, przydatne dla opisu i analizy zjawisk społecznych.	K_W01	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład
potrafi stosować wiedzę z zakresu podstawowych kategorii pojęciowych socjologii, zjawisk i procesów społecznych	K_U03	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	- Wykład - Ćwiczenia
potrafią określić cechy współczesnej rzeczywistości społecznej i odnosić je do zmian społecznych zachodzących w różnych społeczeństwach	- K_W01 - K_U01 - K_U19	- aktywność w trakcie zajęć - dyskusja - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - praca pisemna	- Wykład - Ćwiczenia
Potrafi stosować metody badawcze służące do analiz społecznych oraz opisywać otrzymane wyniki.	- K_U02 - K_U03 - K_U19	- aktywność w trakcie zajęć - przygotowanie projektu	- Ćwiczenia - Warsztaty

Warunki zaliczenia

Ocena ostateczna ustalona jest na podstawie końcowej oceny z ćwiczeń, zajęć warsztatowych i wykładu.

zaliczenie wykładu obejmuje egzamin w formie opisowej

zaliczenie ćwiczeń obejmuje zaliczenia pisemnej pracy

zaliczenie warsztatów obejmuje przygotowanie narzędzia, przeprowadzenia badań i opracowanie jego wyników

Literatura podstawowa

1. Podgórski R.A., Metodologia badań socjologicznych. Kompendium wiedzy metodologicznej dla studentów, Ofic. Wyd. Branta, Bydgoszcz-Olsztyn 2007
2. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Naukowa, Warszawa 2003
4. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wyd. „Znak”, Kraków 2002
5. Szczepański J., Elementarne pojęcia socjologii, Warszawa 1971
6. Turowski J., Socjologia. Wielkie struktury społeczne, Wyd. TN KUL, Lublin 1994
7. Malcolm D., Post-Truth Society? An Eliasian Sociological Analysis of Knowledge in the 21st Century, 2021

Literatura uzupełniająca

1. Turner J.H., Socjologia. Koncepcje i ich zastosowania, Zysk i ska, Poznań 2002
2. Turner J. H., Struktura teorii socjologicznej, Warszawa 2010
3. Sołoma L., Metody i techniki badań socjologicznych: wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2009
4. Wybrane artykuły ze strony: <https://journals.sagepub.com/home/soc>

Uwagi

